

26.10.2021. SAOPŠTENJE Razotkrivanje: Vučićev prijavljuje plan da da zeleno svetlo za izgradnju Rio Tintovog mutnog rudnika Jadar

Gornje Nedeljice/Loznica/Srbija, 26.oktobar 2021.godine – Dokumenti objavljeni u okviru zahteva za pristup informacijama otkrivaju Vučićevu čvrstu podršku projektu Jadar, kompanije Rio Tinto (RIO.L) i ističu proračunat put za davanje zelenog svetla izgradnji rudnika. U pasusu se navodi da „projekat ima političku podršku predsednika Srbije – gospodina Vučića“. Ovo je važno s obzirom na Vučićevu izjavu da će „[narod imati konačnu reč o projektu](#)“. Dokumenti takođe otkrivaju da će izgradnja rudnika početi nakon izbora na proleće 2022. godine.

'[Mars Sa Drine!](#)' je mreža koja objedinjuje petnaest srpskih nevladinih organizacija, kao i stručnjake i aktiviste koji podržavaju rad organizacije 'Ne damo Jadar'. Ovo je udruženje 350 lokalnih vlasnika nekretnina koji se protive predlogu Rio Tintovom predlogu rudnika na društvenoj, ekološkoj, ekonomskoj i kulturnoj osnovi. Oni se takođe protive prinudnom preseljenju stanovništva koje ovaj predlog podrazumeva. [Peticija](#) je u Srbiji prikupila preko 130.000 potpisa, a [međunarodna peticija](#) oko 80.000 potpisa. Nedavno je na [protestu u Beogradu](#), gde je bilo više od 17.000 ljudi, učestvovalo preko 20 grupa koje su najavile svoje protivljenje rudniku.

Prema [dokumentima koje je objavila Komisija EU u skladu sa svojim pravilima o transparentnosti](#), detaljna politička mapa puta razrađena je iza zatvorenih vrata. Ovo će verovatno sprečiti da predlog Rio Tinta o iskopavanju litijuma postane sporna izborna tema i omogućiti da se otvori put Vučiću za davanje zelenog svetla rudniku posle izbora. Prema planu, dozvola za eksploataciju i sva druga regulatorna odobrenja (npr. Studije uticaja na životnu sredinu (EIA) treba da budu data do kraja 2021. ili početkom 2022. godine, a izgradnja rudnika treba da počne nakon izbora u Srbiji. U dokumentu se navodi da „*projekat ima političku podršku predsednika Srbije – gospodina Vučića*“, što znači da ako gospodin Vučić bude raspisao referendum, njegova namera je da u svakom slučaju da zeleno svetlo izgradnji rudnika. Dokumenti impliciraju njegovu pobedu na izborima jer ne predviđaju scenario rizika za alternativni rezultat.

Dokumenti takođe otkrivaju da je sastanak „*održan u kontekstu posete generalnog direktora Rio Tinta Jakoba Stausholma Beogradu... kako bi se upoznao sa predsednikom Vučićem i namerom Komisije da razvije strateško partnerstvo u oblasti kritičnih sirovina i baterija sa Srbijom*“ – u odsustvu EIA ili bilo koje garancije koje pokazuju da će se poštovati najstroži standardi. Što je još gore, Evropska komisija ističe svoje „*bliske i pozitivne kontakte sa srpskim vlastima*“ ohrabrujući „*Rio Tinto da održava bliske i redovne kontakte sa Delegacijom EU u Beogradu*“.

„Mars Sa Drine!“ i „Ne damo Jadar“ uputili su danas [pismo ambasadoru EU u Srbiji](#) tražeći sastanak za razjašnjenje i upozorili Tomasa Vejca, člana Evropskog parlamenta, direktno izabranog tela EU.

„*Navikli smo na loše planove i dvostruku igru donosilaca odluka koji tvrde da rade u našem najboljem interesu. Tužno je što se Generalni direktorat (DG GROW) Evropske komisije tako spremno slaže sa mutnim predlogom iskopavanja litijuma koji će potkopati energetske tranziciju, učiniti ljudska prava i životnu sredinu žrtvama i podstaći korupciju. Ako se zakoni primenjuju, onda ovaj rudnik nikada neće proći i mi ćemo koristiti sva pravna sredstva da to dokažemo*“, kaže Bojana Novaković, koordinatorka „Mars Sa Drine“.

info@marssadrine.org

Jovana Amidžić (srpski): +381 61 7261 483

Bojana Novaković (engleski): +1 310 2271 805

„Pare mogu kupiti puno, uključujući TV reklame, čak i izbore. Na žalost za Rio tinto, postoji nešto što se ne može kupiti novcem. Naša zemlja i koreni, naš dom i tekovine, kao ni naše duše, nisu na prodaju. Sve što imamo mi smo nasledili od svojih predaka, a naša je obaveza da to prenesemo na naše unuke. Nemate našu dozvolu da gradite rudnik u dolini Jadrta!” Zlatko Kokanović, potpredsednik organizacije „Ne Damo Jadar”.

Za više informacija kontaktirajte Zlatka Kokanovića iz „Ne Damo Jadar” na +381 64 211 33 94 (samo srpski jezik) i Bojanu Novaković iz „Mars Sa Drine!” +381 64 320 77 00 (srpski i engleski jezik) | email: info@marssadrine.org